

30. november-4. december 1970 og førte til vedtagelse af et resolutionsudkast, der blev vedtaget af plenarforsamlingen den 11. december 1970. (Res. 2697 (XXV)).

Spørgsmålet var allerede efter initiativ af Colombia blevet optaget på dagsordenen for 24. generalforsamling, men blev på grund af tidsnød kun behandlet på to møder, hvor et chilensk-colombiansk forslag om at optage spørgsmålet på dagsordenen for 25. generalforsamling blev vedtaget med 52 stemmer for, 9 imod (østlandene), medens 22 lande afstod (heriblandt Danmark og de fleste andre vestlige lande).

I. Debatten.

Debatten blev indledt af Mexicos repræsentant, der under fremhævelse af pagtens art. 108 og 109, der forudsætter mulighed for en revision af pagten under forudsætning af tilslutning fra alle fem faste medlemmer af sikkerhedsrådet, fandt, at FNs 25-års jubilæum gav anledning til at gennemgå pagten, for det første fordi den var udarbejdet af 51 stater, og FN nu havde et langt større medlemstal, og for det andet fordi pagten ikke havde kunnet opfylde sit hovedformål, nemlig at sikre international fred og sikkerhed. Han henlede opmærksomheden på, at det var muligt at foretage ændringer uden en formelig pagtrevision — eksempelvis anvendes bestemmelserne i art. 23 vedrørende valg af ikke faste medlemmer af sikkerhedsrådet ikke længere efter ordlyden, idet man kun tog hensyn til en ligelig geografisk fordeling. Generalforsamlingen havde udvidet sine beføjelser på bekostning af sikkerhedsrådet, og generalsekretærens opgaver var blevet nærmere definerede i praksis. Fortolkning af pagten kunne også udføres ved supplerende aftaler, således som det var sket med Hovedkvarter-aftalen og Konventionen om privilegier og immuniteter for De forenede Nationer. Han fandt ikke, at tiden var inde til en revision af pagten, men fandt, at spørgsmålet burde drøftes.

Den philippinske repræsentant gik stærkt ind for en gennemgang af pagten. De 76 lande, der nu var medlemmer af De forenede Nationer, og som ikke havde medvirket ved pagtens udarbejdelse, skulle kunne gøre deres synspunkter gældende. Mange af pagtens artikler krævede revision, eksempelvis

art. 53 og 107, der omhandler fjendtlige stater (fra 2. verdenskrig). Art. 33 giver en række anvisninger på, hvorledes medlemmerne kan løse deres tvister efter deres eget valg. Han fandt, at artiklen burde suppleres, eksempelvis ved at der blev skabt en fast forligskommission med hjemmel i pagten. Supplerende regler om fredsbevarende virksomhed burde skaffes. Der burde endvidere oprettes et FN-observatørkorps med hjemmel i pagten. Han fandt også, at veto retten burde revideres, og at ECOSOC burde styrkes, samt at pagten burde give menneskerettighedskommissionen samme status som ECOSOC.

Under hensyn til at enhver pagtrevision forudsætter støtte af alle fem faste medlemmer af sikkerhedsrådet, har indlæggene fra USA, Sovjetunionen, Storbritannien og Frankrig særlig interesse.

USAs repræsentant fandt ikke, at en pagtrevision var nødvendig på det foreliggende tidspunkt for at styrke organisationen, idet meget kunne gøres uden at ændre pagten. Han erindrede om den rationaliseringskomite, der netop er blevet nedsat for at fremme generalforsamlingens funktioner og vedtagelse af deklARATIONEN om principper vedrørende venskabelige forbindelser mellem staterne, der netop var blevet vedtaget, og som supplerer pagtens princip om ikke-intervention nedfældet i art. 2(7). Han fandt, at det var tvivlsomt, om en gennemgang af pagten var ønskelig på det nuværende tidspunkt, og frygtede, at man, hvis man søgte at kritisere pagten, kunne komme til at udbygge meningsforskelligheder og give mindre mulighed for en gradvis ændring. Han erindrede om, at FNs generalsekretær nyligt havde udtalt, at han ikke fandt, at det var realistisk at forsøge en revision af pagten på nuværende tidspunkt.

Sovjetunionens repræsentant vendte sig i stærke vendinger mod en gennemgang af pagten, som kunne føre til at underminere pagten. De udviklingslande, der ikke havde været med til pagtens udarbejdelse, havde ved deres ansøgning om optagelse forpligtet sig til at følge pagten, og han mente ikke, at noget land, der inden for de sidste 10-20 år havde søgt om optagelse, nu var kommet i en anden situation. Et af pagtens formål havde været at bidrage til afløsning af kolonialismen. De forløbne 25 år var netop en